

Kabinetszekrény - Galícia és Lodoméria, valamint Oswiecim és Zator hercegségek címerével

Bútorgyűjtemény

Leltári szám:	77.119.1
Gyár / műhely:	Wczelak fivérek bútorgyára (Lemberg)
Készítés ideje:	1881
Készítés helye:	Lemberg (Lvov)
Jelzés:	alján gyári vignettán nyomtatott cirill betűkkel és kézírással: Pracownia stolarska BRACI WCZELAK ul. Lyczakowska Nr. 27 / Tischler-Fabrick Gebrüder Wczelak Galizien Lemberg
Anyag:	diófa; diógyökér
Technika:	faragott
Méretek:	magasság: 207 cm szélesség: 136 cm mélység: 52 cm

A kabinetszekrény kétrészes, szabadonálló bútor. Négy pogácsatagon négy, faragott, maszkokkal díszített ballusztér közé tagolt szélű merevítő lap illeszkedik. Az asztal sarkain, széles káváján, lapjának peremén, körben, faragott akantuszleveles díszítmények. A keskenyebb szekrény éleit szabadon álló, akantuszleveles, karcsú kettős ballusztérek határolják és ezek tartják a kiugró pár- kányszatot. A hátfal és az oldalak keretei geometrikus mezőkre osztottak. A lenyitható homlokclapon áttört-faragott díszléc alkotta keretelésben, három mezőben domború faragást látunk. A középsőben koronával ékített címer van, ez Galícia és Lodoméria királyságok, illetve Oswiecim és Zator hercegségek egyesített címere. Az oldalsó mezőkben egy-egy népviseletbe öltöztetett allegorikus nőalakot látunk, a Tavasz virágokat hullat, a Nyár karjában gabonakévet tart. A felső párkányszat négy sorban elhelyezett renaissance ízlésű faragott díszlécenként áll, a párkányszat frízében quattrocentesk akantuszinda, a kimagasló tetőn, puttók tartotta koronás kartusban, virágszálakból összefonódott R és S betű látható. A figurális keretező majuszkulákkal és cirill betűkkel írt megegyező szövegű hódoló felirat a kabinetszekrény rendeltetésére utal: „NAJDOSTOJNIEJSZEJ + PRAZE + LUDNOSC + GALICYI + W + DNIU + ZASLUBIN + 10 +MAJA + 1881 + R +”, azaz „A nagyméltóságú fiataloknak, a galíciiaiak üdvére, május 10-én 1881. évben.”

A kabinetszekrény Rudolf trónörökös és Stefánia belga királyi hercegnő esküvőjére készült, és Galícia nászajándéka volt. (A bútor-émlékeknek ezt a jellegzetes műfaját a szakirodalom ún. Dedikations- möbel néven jelöli.) A nászajándékok átadására Schönbrunnban, 1881. május 8-án került sor. A Monarchia népeinek küldöttségei festői öltözékben adták át ajándékaikat, felvonulásuk órákig tartott. A trónörökös özvegye, a későbbi herceg Lónyai Elemérné emlékirataiban (1935) megemlékezik erről a nászajándékról: „Galizien sandte einen wundervoll geschnitzten Schrank”.

A kabinetszekrény Stefánia második házassága alkalmával a Lónyaiak oroszári (Rusovce, Szlovákia) kastélyába, majd a II. világháború végén Pannónhalmára került, és itt hagyatékként a Benedekrendi Főapátság tulajdonába jutott.

Irodalom

- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. 70.
- a kiállítást rendezte: Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Historizmus és eklektika. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1992. - Nr. 36 (Zlinszkyné Sternegg Mária)
- szerző: Petneki Áron: *Lengyel műkincsek magyar gyűjteményekben*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1978. - Nr. 98.

